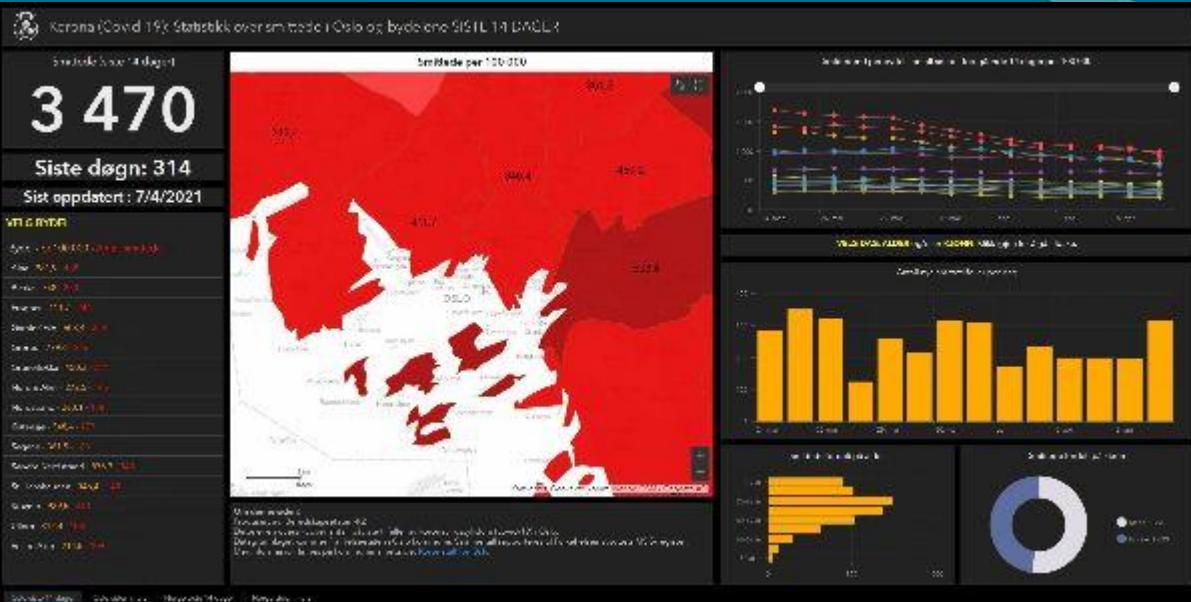

PLANNYTT

Nyhetsbrev om planlegging etter plan- og bygningsloven

[Koronadashboard](#) fra Beredskapsetaten i Oslo kommune fikk diplom i 2020 i kategori for beste tiltak i offentlig sektor som gir bedre og mer effektive prosesser.

Etterlyser gode eksempler på bruk av geografisk informasjon

Nasjonalt geodataråd og Kommunal- og moderniseringsdepartementet ønsker å hedre de beste og mest innovative eksemplene på bruk av geografisk informasjon og stedsdata. Det er tre kategorier og vinnerne får 30 000 kroner, diplom; og heder og ære. Frist er 21. mai, og vinnerne kåres i august.

[Pressemelding: Vil hedre innovativ bruk av geografisk informasjon](#)

[Her melder du inn bidrag \(Kartverket\)](#)

[Gode døme på bruk av geodata \(Kartverket\)](#)

Planlegging etter plan- og bygningsloven

Ny veileder til kommuneplanens arealdel

KMD har laget en ny veileder til kommuneplanens arealdel. Veilederen gir svar på vanlige spørsmål og problemstillinger og er tenkt som et praktisk hjelpemiddel for kommunen.

Den nye veilederen er oppdatert med lov- og forskriftsendringer som har skjedd de siste årene. Sammenliknet med veilederen fra 2012, gir den nye veilederen også mer utfyllende informasjon, og inneholder mange eksempler som vil være relevante for kommunens arealplanlegging.

- [Kommuneplanens arealdel](#)

Forslag om endringer i plan- og bygningsloven

Regjeringen foreslår å tydeliggjøre dispensasjonsbestemmelsen § 19-2 i plan- og bygningsloven slik at den blir enklere å praktisere både for kommunen, statsforvalteren og andre berørte myndigheter. Målet med endringen er å bidra til mer forutsigbar praktisering og færre konfliktfylte saker.

Ved å forenkle dispensasjonsbestemmelsen vil det bli tydeligere hvilket handlingsrom kommunene og statsforvalteren har. I de nye reglene kommer det klart frem at kommunen ikke kan gi dispensasjon dersom nasjonale og regionale interesser blir vesentlig tilsidesatt. Samtidig fjernes reglene om at kommunene ikke bør gi dispensasjon dersom statlige eller regionale myndigheter har uttalt seg negativt om dispensasjonssøknaden. Det betyr at kommunen vil stå noe friere i vurderingen av det skjønnet som ligger til kommunen i en dispensasjonssak.

I tillegg inneholder proposisjonen forslag om

- hjemmel til å gi forskrift om bruk av arealsoner i regionale planer med arealdimensjon (§ 8-1).
- at det i en detaljregulering ikke kan fastsettes hensynssoner hvor gjeldende reguleringsplan skal gjelde uendret (§ 12-6).

[Pressemelding: Regjeringen foreslår forenklinger i dispensasjonsbestemmelsen i plan- og bygningsloven](#)
[Prop. 169 L \(2020–2021\) Endringer i plan- og bygningsloven m.m. \(regional plan, dispensasjon m.m.\)](#)

Astrup i Klimapodcast

- Kommunene har frihet til å prioritere klima, men loven gir dem også et ansvar for å gjøre det. Så det er egentlig bare å brette opp ermene og sette i gang, sier Nikolai Astrup. Lytt til [Miljødirektoratets kimapodcast med kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup!](#)

By- og stedsutvikling

10 nye år med FutureBuilt

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har inngått avtale med [FutureBuilt](#) for 10 nye år. - Jeg er sikker på at den forlengede avtalen, FutureBuilt 2.0, vil være et viktig bidrag til innovasjon innen byggenæring og byutvikling. Jeg er glad for at perspektivet nå blir enda bredere, med større fokus på byområder, nabolag og sosial bærekraft, sier kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup. Målet med FutureBuilt 2.0 er å vise frem 50 forbildeprosjekter som reduserer klimagassutslippene med minst 50 prosent.

[Video med kommunal- og](#)

*Foto: Skjermdump fra filmen.
NHM/Jarli & Jordan, Dyrvik
arkitekter/Transborder studio, Kyrre
Sundal, Tove Lauuten*

[moderniseringsminister Nikolai Astrup \(Facebook\)](#)

Rapporter om byvekstavtaler som arealpolitisk verktøy

Byvekstavtaler er regjeringens viktigste virkemiddel for å nå målet om nullvekst i personbiltrafikken i de største byområdene. I Nasjonal transportplan, som ble lagt frem i mars, signaliserer regjeringen at byvekstavtalene skal videreføres og at nye avtaler kan inngås. En effektiv arealbruk i bykommunene og omegnkskommunene, som bygger opp under transportinvesteringene, er viktig for nå nullvekstmålet. Arealbruk er derfor en integrert del av avtalene. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har derfor fått utarbeidet rapporter om håndtering av areal i forhandlingene om og oppfølgingen av byvekstavtalene i tre av byområdene.

- [Trondheimsområdet - arealdimensjonen i byvekstavtalene \(TØI\)](#)
- [Nord - Jæren - byvekstavtaler og arealplanlegging \(NORCE Samfunn\)](#)
- [Byvekstavtaler i Bergensområdet \(NIBR, OsloMET\)](#)

Kart og eiendomsinformasjon

Data som ressurs - datadrevet økonomi og innovasjon

I stortingsmeldingen Data som ressurs – datadrevet økonomi og innovasjon fremheves behovet for en oppdatert og lett tilgjengelig infrastruktur for deling og bruk av geodata. Økt bruk av geodata gir nye muligheter for økt verdiskapning og effektiv samfunnsplanlegging. Regjeringen vil derfor videreutvikle den geografiske infrastrukturen for å styrke deling og bruk av data på tvers av offentlig og privat sektor.

[Meld. St. 22 \(2020–2021\) Data som ressurs — Datadrevet økonomi og innovasjon](#)

Foto: Colourbox

Tilskudd til tilgjengelighetskartlegging

Kommuner og andre interesserter kan nå søke om tilskudd til kartlegging av tilgjengelighet i kommuner og fylker. Søknadsfrist 30. april.

[Prosjektstatus for kartlegginga \(Kartverket\)](#)

[Tilgjengelighet og universell utforming \(Kartverket\)](#)

Mulighetsstudie for vann- og avløpssektoren

Norge er blant de dårligst stilte landene i Europa når det gjelder lekkasjetap, og det er stort behov for fornying og renovering av ledningsnettet. Mulighetsstudien skal synliggjøre effektiviseringspotensialet i vann- og avløpssektoren og samfunnsøkonomiske effekter. Innsug av forurenset vann i drikkevann og bedre håndtering av overvann er blant temaene som skal undersøkes.

[Mulighetsstudien for vann- og avløpssektoren](#)

Veiledere og rapporter

Veiledende notat om matrikkelforskriften

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har utarbeidet et veiledende notat til forskrift om eiendomsregistrering (matrikkelforskriften) med departementets merknader til de enkelte bestemmelsene. Notatet er a jour med loven slik den gjelder fra 1. januar 2021 og matrikkelforskriften slik den gjelder fra 2. februar 2021.

[Matrikkelforskriften – Kommunal- og moderniseringsdepartementets merknader til de enkelte bestemmelsene](#)

[Departementets generelle omtale om matrikkelen og matrikkellova](#)

Tre rapporter om fortetting og transformasjon

Kommunal- og moderniseringsdepartementet arbeider med å forbedre og effektivisere planprosessene og forenkle regelverket knyttet til fortetting og transformasjon i byer og tettsteder. Det er nylig gitt ut tre rapporter knyttet til dette arbeidet.

Rapport fra arbeidsgruppe

Mer effektiv planrealisering
ved fortetting og transformasjon i byer og tettsteder:
«urbant jordskifte» og andre gjennomføringsvirkemidler

11. mars 2021

Mer effektiv planrealisering ved fortetting og transformasjon

En arbeidsgruppe foreslår forbedringer i dagens regler om urbant jordskifte og ekspropriasjon. Endringene skal bidra til raskere og mer effektiv gjennomføring av reguleringsplaner i fortettings- og transformasjonsområder.

[Mer effektiv planrealisering ved fortetting og transformasjon i byer og tettsteder](#)

Eiendomsdannelse i fortettings og transformasjonsområder

Høgskulen på Vestlandet har på oppdrag fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet vurdert forbedringer i reglene om eiendomsdannelse ved planlegging og gjennomføring av bytransformasjon.

[Eiendomsdannelse i fortettings og transformasjonsområder](#)

EIENDOMSDANNELSE I
FORTETTINGS- OG
TRANSFORMASJONSMÅRÅDER

Rapport fra Høgskulen på Vestlandet

Allmennhetens tilgang til regulerte områder i byer og tettsteder

En utredning av forekomst, virkninger og juridisk grunnlag

Utarbeidet for Kommunal- og moderniseringsdepartementet, mars 2021

osloeconomics

Allmennhetens tilgang til regulerte områder i byer og tettsteder

Rapporten belyser fordeler og ulemper ved bruk av avtaleklausuler framfor regulering til offentlig formål for å ivareta allmenhetens interesser i det offentlig rom.

[Allmennhetens tilgang til regulerte områder i byer og tettsteder](#)

Rapport: fellestjenester for offentlig ettersyn av reguleringsplaner

Det er utarbeidet rapport om mulig fellestjeneste for reguleringsplaner som skal til offentlig ettersyn.

Rapporten identifiserer behov, interesser, noen overordnede gevinstter og beskriver mulige hovedkonsepter.

[Utredning av fellestjenester for reguleringsplaner som legges ut til offentlig ettersyn](#)

Februar 2021

Utredning av fellestjenester for reguleringsplaner som legges ut til offentlig ettersyn

KOMMUNAL- OG MODERNISERINGSDEPARTEMENTET (KMD)

LADE AGENDA

Indikatorer for arealprofiler					
Vælg kommune					Nekkeltall >>
 Boligreal per bosatt	 Bosette per hær i tettsted	 Andel bebyggelse som bos i tettsted	 Andel boliger i blokk	 Andel tiltrukne bygginger innenfor bygrense	 Nye boliger
 Andel nye bebyggelser	 Nye frilandsbyggninger	 Nye bygg i strandområdet	 Utløpning i foretak/aktieselskaper	 Andel boligut areal etter arealbrukskasse	 Nedbygning av dyktig jord
 Omdisponering av dyktig jord	 Omdisponering av dyktig jord	 Andel som jobber i tettsted	 Boligens nærhet til arbeidsplassen	 Boligens nærhet til tettsted	 Nye boliger sistet 4 år over kontrakt
 Næringsvirksomhet til sentrumssone	 Trygg tilgang til rekreasjonsareal	 Trygg tilgang til nærturterreng	 Andel bosatte 60 år og eldre	 Andel kommunalt disponerte boliger	 Planlegging innen kommunene per 1 000 befolkning

Rapport: brukertest av arealprofiler

Asplan Viak og Overhaus har gjennomført brukertest av arealprofiler. Prosjektets formål var å innhente tilbakemeldinger på arealprofiler fra ulike brukergrupper, og gi anbefalinger til videreutvikling av denne tjenesten.

[Brukertest av arealprofiler](#)

[Arealprofiler som felles](#)

[kunnskapsgrunnlag for planlegging \(ssb.no\)](#)

Nytt fra andre

Film om klimatilpasning i norske kommuner

Er du kommuneansatt? Da har du en viktig rolle i arbeidet med klimatilpasning. Miljødirektoratet har laget en [film](#) som viser hvordan klimaendringene kan påvirke norske kommuner. Besøk nettsiden www.klimatilpasning.no for mer informasjon.

Statistikk

I 2020 hadde over halvparten av befolkningen bosatt i tettsteder trafikksikker tilgang til rekreasjonsareal.

[Rekreasjonsareal og nærturterreng \(SSB\)](#)

Aldri har det vært solgt flere hytter i Norge enn i 2020. Det var salget av fjellhytter som økte mest.

[Fjellhyttesalget økte \(SSB\)](#)

Transformasjon i perioden 2011-2020

SSB har jobbet med å utvikle metoder for å kunne benytte digitale kartdata og matrikkeldata for å identifisere by- og tettstedsområder der det har skjedd en transformasjon i perioden 2011-2020. De har ønsket å se utbyggingsmønstre over tid, og finne planlagte, framtidige transformasjonsområder for de 5 casekommunene Drammen, Fredrikstad, Nes, Tromsø og Trondheim.

[Transformasjonsområder \(SSB\)](#)

Tolkningsuttalelser om plan- og bygningsloven

[Prinsipputtalelser og fortolkninger](#) fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Lovavdelingen i Justis- og beredskapsdepartementet om plan- og bygningsrett finner du på [nettsiden om plan- og bygningsrett](#) på regjeringen.no.

Innsigelsessaker

Avgjørelser i [innsigelsessaker](#) legges fortløpende ut på departementets hjemmesider. Her finnes også innsigelsesstatistikk og annen relevant informasjon om innsigelser.

Planlegging på regjeringen.no

- [Planlegging etter plan- og bygningsloven](#)
- [Veileder om plan- og bygningsloven med forskrifter](#)
- [Rapporter om planlegging, geodata, by- og stedsutvikling](#)
- [Rundskriv om plandelen av plan- og bygningsloven](#)
- [Kart og eiendomsdata på regjeringen.no](#)
- [By- og stedsutvikling på regjeringen.no](#)
- [Arealprofiler for kommunene](#)

Plannytt gis ut av planavdelingen
i Kommunal- og moderniseringsdepartementet

[Abонner på Plannytt](#)

[Tidligere utgaver av Plannytt](#)

E-post: planredaksjonen@kmd.dep.no